

กัญญา เจริญศุภกุล

2534 - 2536

KANYA CHAREONSUPKUL

1991 - 1993

กัญญา เจริญศุภกุล

2534 - 2536

KANYA CHAREONSUPKUL

1991 - 1993

Rama IX Art Museum Foundation

มูลนิธิ
หอศิลป์แห่งรัชกาลที่๙
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

อินันตนาการ

CON-tempus
THE BANGKOK FINE ART CENTER

B-CP-2-0032

ประธานพิธีเปิดการแสดง

คุณ ศิวะพร ทรรทรานนท์

กรรมการอำนวยการ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทีเอสโก้ จำกัด

Rama IX Art Museum Foundation

ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพมหานคร

4 - 28 พฤศจิกายน 2536

THE NATIONAL GALLERY, CHAO FA ROAD, BANGKOK, THAILAND

4 - 28 NOVEMBER 1993

IX Art Museum Foundation

แนวคิดการสร้างผลงาน 2534 - 2536

ในระหว่างปี พ.ศ. 2534 - 2536 ข้าพเจ้าได้สร้างผลงานจำนวน 6 ชุด อันได้แก่ สารจากหิน, ธง : พฤษภาคม 2535, รังไหม, ภาพลักษณ์กรุงเทพ, ภาพลักษณ์เจ้าพระยาและโลกสีขาว ซึ่งผลงานส่วนหนึ่งได้คัดนำมารวมแสดงในการแสดงเดี่ยวครั้งที่ 3 นี้ อย่างไรก็ตามผลงานทั้งหมดก็ไม่ได้เกิดขึ้นอย่างโดดๆ แต่เป็นการพัฒนาจากการแสดงเดี่ยวครั้งแรกและครั้งที่สองต่อเนื่องกันมา

การแสดงเดี่ยวครั้งแรกนั้น¹ เป็นผลงานภาพพิมพ์หินขาว - ดำและจิตรกรรมหมึกดำบนกระดาษสา รวมอยู่ในชุด "ถ้อยความ" ซึ่งเป็นการบันทึกการเพ่งพินิจหาความสมดุลภายในที่มุ่งหวังความสันติสุขตามแบบวัฒนธรรมตะวันออก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 ก็ได้แสดงเดี่ยวเป็นครั้งที่ 2² ในผลงานชุด "ดอกไม้ : หิน : ฤดูกาล" ซึ่งได้หันมาใช้เทคนิคเขียนสีน้ำบนกระดาษสาและสีฝุ่นบนผ้าใบ ในสาระของวิถีธรรมชาติและการดำรงชีวิต โดยใช้สัญลักษณ์หิน สีสนของดอกไม้ และความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล เป็นองค์ประกอบการสร้างงานที่สำคัญ

ในระหว่างปี พ.ศ. 2533 - 2534 ข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์จากการเดินทางในอีสานอยู่ 2 ครั้ง ครั้งแรกจากรั้วระแหงของลานหินกว้างรอบบริเวณวัดพระธาตุบัวบก ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี และครั้งที่ 2 จากลานบั้งไฟน้ำตกปลาป่า จังหวัดเลย ประสบการณ์ทั้งสองครั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้าสนใจใน "พลัง - เวลา" ในธรรมชาติ

ประสบการณ์เหล่านี้เป็นสิ่งบันดาลใจให้ทำผลงานชุด "สารจากหิน" ขึ้นทั้งในลักษณะที่ให้เห็นพลังที่ขัดแย้งเป็นแรงดึง (รูปที่ 1) และโลกธาตุกับกาลเวลา (รูปที่ 2, 3, 4) โดยใช้หินและเทคนิคการหุ้มห่อด้วยกระดาษสา ทั้งที่เป็นกระดาษขาวล้วนและกระดาษที่มีการพิมพ์โมโนพรีนท์ กรรมวิธีแบบนี้สามารถสื่อความหมายอย่างมีมิติดังกล่าวย่างเด่นชัดทั้งในลักษณะของรูปทรงและสภาพของพลังได้อย่างสมบูรณ์ และยังคงมีความต่อเนื่องกับผลงานชุดที่แล้วๆ มา

¹ 10 - 26 กรกฎาคม 2530 ณ หอศิลป์ พีระศรี กรุงเทพมหานคร โดย หม่อมเจ้าการวิก จักรพันธุ์ ทรงเป็นประธานในพิธีเปิดการแสดง

² 6 - 26 กรกฎาคม 2533 ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรุงเทพมหานคร โดย คุณศิระพร ทรรทรานนท์ เป็นประธานในพิธีเปิดการแสดง

ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 ได้เกิดเหตุการณ์ทางการเมืองอันน่าเศร้า สลดใจสำหรับสังคมไทย การเสียเลือดเนื้อ ชีวิต ไม่ว่าของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ตาม นับเป็นความสูญเสียของส่วนรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ข้าพเจ้ารู้สึกสะท้อนใจ ต่อเหตุการณ์นี้อย่างรุนแรง จึงได้ทำงานชุด “ธง” ขึ้น ความหมายของ “ธง” ณ. ที่นี้ เป็นสัญลักษณ์ที่มีบทบาท ค่าความหมายของพลังจิตใจที่กล้าแกร่งสง่างาม และกลับมาเป็นความสลดหดหู่ในวาระสุดท้าย เมื่อกลายเป็นผืนผ้ารองรับ คลุมร่างผู้จากไปในเหตุการณ์

ผลงานชุดนี้ประกอบด้วยผลงาน 2 ลักษณะ ลักษณะแรกเป็นชุดภาพพิมพ์ โมโนพรีนท์ ที่ให้แม่พิมพ์และภาพที่พิมพ์เป็นองค์ประกอบในความหมายของ เสี่ยงสะท้อนและความตรงตรงอยู่ในงานชิ้นเดียวกัน (รูปที่ 8, 9) งานอีกลักษณะ หนึ่งนั้นใช้วิธีเขียนด้วยมือในลักษณะของการแสดงอารมณ์สะท้อนใจบนผืนผ้าใบ (รูปที่ 5, 6, 7)

เหตุการณ์เดือนพฤษภาคมทำให้ข้าพเจ้าคำนึงถึงชีวิตกับสังคมมากขึ้น กว่าเดิม และเริ่มมองเห็นกลไกของสังคมที่มีผลกระทบต่อสภาพชีวิตเป็นส่วนรวม จึงได้แลเห็นวัฏจักรของตัวไหมที่ถูกควบคุมชะตากรรมโดยมนุษย์ในฐานะเป็นตัว ผลิตเท่านั้น ไม่สามารถนำวิถีชีวิตด้วยตัวมันเองอย่างเป็นธรรมชาติ (รูปที่ 10 - 20)

การทำผลงานที่ต่อเนื่องกันเป็นชุดๆ มานั้น ทำให้ข้าพเจ้าย้อนมา พิจารณาถึงสภาพแวดล้อมและสภาพการดำรงชีวิตของสังคมเมืองหลวง - กรุงเทพฯ ผลงานชุด “ภาพลักษณ์กรุงเทพ” จึงปรากฏออกมาในแนวทัศนคติที่ว่า กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่เต็มไปด้วยความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลง เหตุการณ์มากมายที่เกิดขึ้นเป็นชีวิตทั้งหมดของกรุงเทพฯ ภาพชีวิตของกรุงเทพฯ ที่มีทั้งความสดใส ความสลดหดหู่ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ถ้าจะเปรียบกรุงเทพฯ เป็นคน ก็คงเป็นคนที่ กร้าวกร้าน แต่ไม่หยาบคายและต้องแกร่งพอสมควร ในการสร้างงานจึงใช้วัสดุ ที่แข็งขีดเขียนเส้นในงานชุดนี้เพื่อให้รู้สึกได้ถึงความขัดแย้งกับพื้นฉากหลังที่ดู ละเมียดละไม (รูปที่ 21 - 30)

Rama IX Art Museum Foundation

ผลงานชุด “ภาพลักษณ์เจ้าพระยา” เป็นงานชุดต่อเนื่องจากชุด “ภาพลักษณ์กรุงเทพ” โดยตรง เพราะเมื่อนึกถึงกรุงเทพฯ ก็ต้องนึกถึงแม่น้ำเจ้าพระยา อันมีความหมายถึงเวียงน้ำ ความลึก ธรรมชาติ ความเปลี่ยนแปลง ชีวิต ความเร็ว หัวใจจินตนาการ การเริ่มต้นและภาวะการดำรงอยู่ ซึ่งกรุงเทพฯ จะต้องฝากชีวิตส่วนหนึ่งไว้กับแม่น้ำสายนี้ด้วย (รูปที่ 31 - 41) และเมื่อมองลึกไป ใน “เจ้าพระยา” ข้าพเจ้าก็เห็นความงดงามในความสัมพันธ์ของเมฆ ลม และ สายน้ำ (รูปที่ 42 - 48)

ขณะจัดเตรียมผลงานเพื่อร่วมแสดงในนิทรรศการศิลปกรรมของ อาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ เนื่องในวาระครบรอบ 50 ปี มหาวิทยาลัยศิลปากร วันศิลป์ พีระศรี 15 กันยายน 2536 ซึ่งทางคณะฯ ได้ กำหนดขนาดของภาพไว้ใน ขนาด 50 x 50 นิ้ว ส่วนเนื้อหาสาระให้กำหนดได้ โดยอิสระตามแนวคิดส่วนตัว ข้าพเจ้าคำนึงถึงเลือดเนื้อ ชีวิต และวิญญาณของ ตัวไหมในภาวะการณ์ต่างๆ ในความรู้สึกเช่นเดียวกับผลงานชุดรังไหมที่ทำมาแล้ว งานชุดนี้ทำขึ้นเพียง 4 ชิ้น และนำเข้าร่วมแสดงในงานดังกล่าว เพียงชิ้นเดียว (รูปที่ 50) ส่วนอีก 3 ชิ้นนั้นได้นำมาแสดงในนิทรรศการครั้งนี้เป็นครั้งแรก (รูปที่ 49, 51, 52)

ผลงานชุดสุดท้ายในการแสดงครั้งนี้เป็นชุด “โลกสีขาว” (รูปที่ 53 - 57) ซึ่งเป็นโลกสัญลักษณ์ในรูปของบทกวีงานศิลปกรรมที่รวบรวมเอาความหมาย วิญญาณของธรรมชาติ หิน รังไหม ตัวไหม มาร้อยกรองเข้าด้วยกัน อันเป็น บทสรุปของการแสดงครั้งนี้

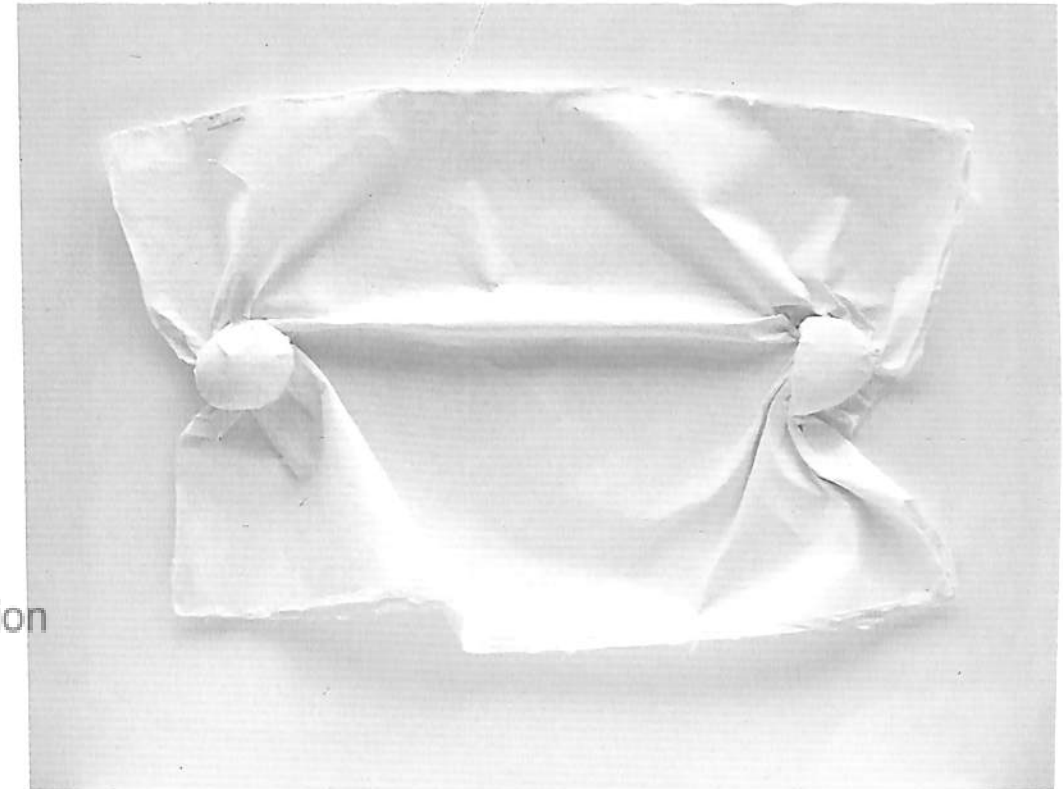
กัญญา เจริญศุภกุล

ตุลาคม 2536

WORKS OF ART

สาระจากหิน 2534-2535
STONE 1991-1992

Rama IX Art Museum Foundation

1. Stone No. 1
Hand Emboss
90 x 100 cm.
1991

2. Cracked Stone No. 1
Monoprint/Hand Emboss
86 1/2 x 92 cm.
1992

3. Cracked Stone No. 2
Monoprint/Hand Emboss
86 1/2 x 92 cm.
1992

4. Cracked Stone No. 3
Monoprint/Hand Emboss
86 1/2 x 92 cm.
1992

ฉง : พฤษภาคม 2535
FLAG : MAY 1992

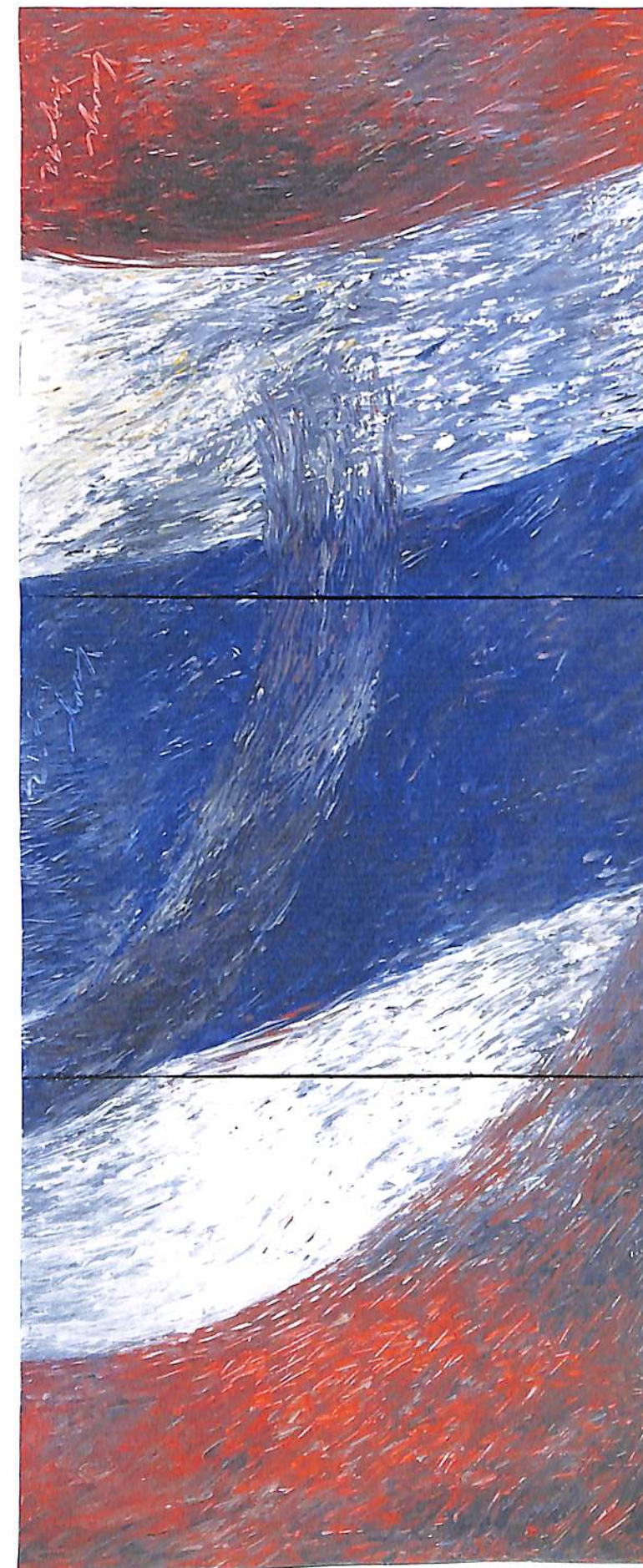
5. Flag : May 1992 No. 1
Painting
90 x 170 cm.
(Collection of Khun Sivaporn Dardarananda)

6. Flag : May 1992 No. 3
Painting
90 x 170 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

7. Flag : Comet, May 1992
Painting
90 x 225 cm.

8. Flag : 17-20 May 1992
Monoprint
232 x 167 cm.

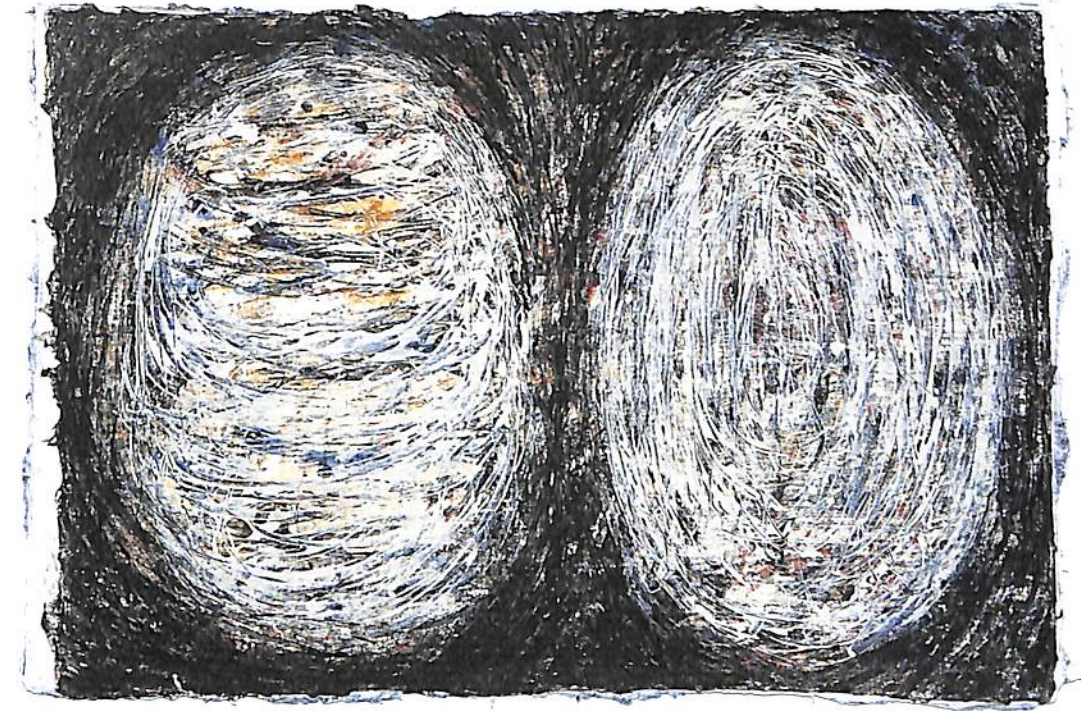

9. Flag : Vanished, May 1992
Monoprint
232 x 167 cm.

รังไหม 2536
COCOON 1993

10. Cocoon, Series A/1
Painting, Monoprint, Collage
80 x 110 cm.

11. Cocoon, Series A/2
Painting, Monoprint
80 x 110 cm.

12. Cocoon, Series B/1
Painting, Monoprint
80 x 110 cm.

Rama IX Art Museum Foundation